

Yeni Ticaret Kanunu'nun Temel Felsefesi

1. Şirketlerin ve İşletmelerin şeffaflaşması
2. Evrensel normlara dayalı çağdaşlaşma ve Kurumsal yönetim
3. Avrupa Birliği Hukukuyla uyum sağlamak
4. Ticari, mali ve finansal alanda bir hukuki çerçeve çizmek
5. Mevut sorunlara modern normlar eşliğinde bir çözüm üretmek

Evrensel Muhasebe Ve Denetim Standartları

Yeni Kanun Ticari defterlerin, finansal tabloların ve yıllık faaliyet raporlarının düzenlenmesinde Uluslararası Finans Raporlama Standartlarını esas alan Türkiye Muhasebe Standardı öngörmüştür.

Bu durum, şirketlerin çağdaşlaşma ve şeffaflık yönünden öne çıkmasını sağlayan önemli düzenlemelerdir.

Kurumsal Yönetim

Yeni Kanun bu güne kadar sadece Halka açık A.O. için düzenlenmiş bulunan kurumsal yönetimi anonim ortaklığın tüm türleri için hatta daha ileri giderek kısmen Limited Şirket için de düzenlemektedir:

Adillik, yönetsel ve finansal şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri net biçimde hüküm altına alınmıştır.

Adillik; özellikle menfaat dengesi gözetilerek ve objektif adalet esas alınarak sağlanmıştır.

Yönetsel ve Finansal şeffaflık

- Yönetim Kurulunun yıllık faaliyet raporunda
- Finansal tablolarda
- Bağımsız denetimde
- İşlem denetçisinde
- Tüm denetim raporlarında aranmaktadır.

Hesap Verebilirlik

Yönetim Kurulu raporlarında, bilgi akışında geniş bilgi elde etme ve inceleme haklarında toplanmıştır.

Sorumluluk, hesap verilebilirlikle paralel düzenlenmiştir.

Sermaye Şirketlerinin İnternet Sitesi, Bigi Toplumu Hizmetleri Ve Erişim Hakkı

Yeni kanun İnternet Sitesi kurma ve bunun bir kısmını bilgi toplumu hizmetlerine ayırma zorunluluğu getirmiştir.

İnternet Sitesinde;

- Şirketle ilgili olup, pay sahibi küçük yatırımcıyı, alacaklıyı ve şirketle menfaati olan kişileri ilgilendiren tüm bilgiler (oldukça geniş)
- Genel Kurul Toplantısı belgeleri ve çağrıları
- Yılsonu ve ara dönem finansal tabloları ve birleşme, bölünme bilançoları
- Denetleme raporları
- Değerleme raporları
- Rüçhan Hakkı Kullanma çağrıları
- Tasfiyeye ilişkin ilanlar
- İptal davası ilanları

- İnternet sitesine erişim herkese açık ve engellenemez
- Elektronik Genel Kurul ve Yönetim Kurulu gerçekleştirilebilir, oy kullanılabilir.
- Site bir çeşit görsel sicil dosyası niteliğindedir.
- Türk hukukuna menfaat sahibi (stakeholder) kavramı gelmiştir.
- İnternet Sitesine konan bilgiler en az altı ay süreyle orada kalır aksi halde konulmamış sayılır. Finansal tablolar için bu süre 5 yıldır.
- Site sürekli güncellenir.

Pay Sahipliği Değerinin Yükselmesi

- İnceleme ve bilgi almak hakları pekişti.
- Kurumsal yönetim, pay sahipliği hakkını güçlendiriyor.
- Eşit işlem ilkesi getirildi, sermaye daha etkin korunur oldu.
- Bireysel haklar/azlık hakları güvence altına alınıyor.
- Azlık hakları mahkemeyi daha efektif biçimde devreye sokabilecek
- Belirli durumlarda pay sahibi payını şirkete veya hakim şirkete satabilecek

Yeni T.T.K.'nın çağdaş bakış açısının en belirgin bir şekilde ortaya çıktığı bir diğer alan A.O. yönetimidir.

- Kurumsal Yönetim
- Uzmanlaşma
- Profesyonelleşme
- Bilgi toplumu hedef alınmıştır.

Her ortaklığın kendi ihtiyaçlarına göre örgütlenebileceği esası benimsenmiştir.

Tüzel Kişiliğin Y.K üyesi olabilmesi yanında tek kişilik Y.K üyeliği de benimsenmiştir.

Yeni Kanunun yönetim konusunda benimsediği ilkeleri şöyle sıralayabiliriz:

Yeni sistemde yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olması zorunluluğu kaldırılmıştır.

Bu düzenleme genel kurula geniş bir serbesti alanı getirmiştir. Özellikle pay devrinin Sınırlandığı ortaklıklarda. Buna karşılık Y.K için mutlaka pay sahipliği şartının arandığı hallerde ana sözleşmeye hüküm koymayı gerektirmektedir.

/...

Yeni bir düzenleme Y.K da tek bir üyenin seçilebilmesi ;

Anonim Şirkette kaç Y.K üyesi olacağı esas statü ile belirlenecektir. Örneğin; 1-8 gibi, G.K bu aralıkta dilediği kadar Y.K üyesi seçebilecektir.

Diğer bir yeni düzenleme Tüzel kişinin Y.K üyesi olabilmesidir. Bu takdirde Y.K üyeliğini ismini tescil ve ilan ettireceği bir temsilci vasıtasıyla kullanacaktır. Bu temsilcinin sorumluluk üstlenmeden fiilen yöneticilik yapması olanağını getirmiştir.

YK şirketi YTK da da yönetecek ve temsil edecek organdır. Ancak YTK yönetim yetkisinin bölünüp yöneticilere devrinde çeşitli alternatifler getirmiştir.

Yönetim Yetkilerinin Bölünmesi ve Devredilmesi

Bu fonsiyon iç yönerge ile düzenlenip uygulanacaktır. (T.T.K md 367) Y.K bu yönerge ile organizasyon şemasını (yatay ve dikey hiyerarşi) yetki ve sorumlulukları belirleyecektir.

Yeni düzenleme ile yönetim yetkileri mevcut yasadaki şekliyle Y.K. lerin bazılarına (Murahhas Üye) ve Y.K. üyesi olmayan yöneticilere devredileceği gibi, sadece Y.K üyesi almayan yöneticilere de devredilebilir.(T.T.K Md 367) . Yönetim yetkilerinin tamamen devri de sözkonusu olabilir.

Bu takdirde Y.K'nun sorumluluğu gözetim, yetkileri devralanlar da asli sorumlular konumuna gelir.

Ancak Y.K'nun asla vazgeçilemez görev ve yetkileri:

Yeni kanuna göre kanunun ve esas sözleşmenin açık bir şekilde genel Kurulu görevlendirdiği hususların dışında kalan tüm konularda YK. Yetkilidir. Y.K'nun münhasır yetkileri de şöyle sıralanmıştır:

- Şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesi
- Şirket yönetim teşkilatının belirlenmesi
- Muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde finansal planlama için gerekli düzenin kurulması.
- Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisin haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.
- Yönetimle görevli kişilerin, özellikle kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergelere ve yönetim kurulunun yazılı talimatlarına uygun hareket edip etmediklerinin üst gözetimi.
- Pay, yönetim kurulu karar ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve genel kurula sunulması, genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurul kararlarının yürütülmesi.
- Borca batıklık durumunun varlığında mahkemeye bildirimde bulunulması.

Yeni kanun özel sorumluluk halleri ile genel sorumluluk durumunu bir ayırıma tabi kılmıştır. Buna göre;

Özel Sorumluluk Halleri;

- Belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması
- Sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi
- Değer biçilmesinde yolsuzluk ve halktan para toplanması

Genel Sorumluluk Halleri;

Yöneticilerin kanuna ve esas sözleşmeye aykırı hareket ederek şirkete vereceği zararlardır.

Kanunun çeşitli hükümlerinde kurumsal yönetim düzenlenirken paralel olarak sorumluluk süreçleri de işlerlik kazanmaktadır.

Örneğin:

- Evrensel muhasebe standartları
- Bağımsız denetim
- İşlem Denetimi
- Risk yönetimi
- Özel Denetim
- Teşkilat yönergesi
- Bilgi toplumu hizmetleri gibi..

Böylece herhangi bir ihtilaf anında şirketin yönetsel düzen ve işleyişi ile finansal durumu ve sorumluluklar daha kolay belirlenebilecektir.

Bir diğer önemli husus, yönetici sorumluluğu konusunda herbir yöneticinin güç ve sorumluluğu ayrıştırılmıştır. Bu son derece çağdaş bir tutum ve yorumdur. Yeni düzenlemeye göre “ Hiç kimse kontrolü dışında kalan kanuna ve esas sözleşmeye aykırılıklar ve yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamaz., bu sorumlu olmama durumu gözetim ve özen yükünü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınamaz.” Kuralıyla sorumluluk ilkesine yeni bir anlam yüklenmiştir ve hukuk sistemimiz yönünden de devrim niteliğindedir.

Bu prensibe göre hakim önce zarar saptayacak, ardında hangi yönetici veya yöneticilerin sorumlu olduğunu belirleyerek diğerlerini davadan ayıştıracaktır.

Yeni sistemde mevcutdaki gibi kusur karinesi esasını benimsemiştir. Yani prensip olarak yöneticiler zarardan sorumludur. Kusurlu ve zarardan sorumlu olmadıklarını ispat ile yükümlüdürler. Hakim yöneticilerin kusur derecesini ve aralarındaki rücu ilişkisini belirleyecektir.

./...

Bunun uygulamada hiç de kolay olmayan güçlükleri bünyesinde barındırmasına rağmen, hakkaniyet esasına dayanan ve profesyonel yöneticiyi koruyan bir hukuk sistemi olduğu da aşıkardır.

Hakimin sorumluları ve sorumluluk derecelerini tesbit etmekteki esas dayanakları, yasa, ana sözleşme ve teşkilat yönergesi olacaktır.

Yeni düzenleme ile;

- Y.K üyeleri ve tüzel kişilik adına tescil edilen kişinin tam ehliyetli olması şarttır.
- Y.K üyelerinin ¼ ünün yüksek öğrenim görmüş olması gerekir.
- Bağımsız yönetim kurulu üyeliği mecburiyeti yoktur. (kurumsal yönetim açısından önemli)
- Sorumluluk sigortası yaptırma mecburiyeti de öngörülmemiş (kurumsal yönetim açısından önemli)
- Y.K üyesinin görevden alınabilmesi için GK'nun gündeminde bir maddenin olması veya haklı bir sebebin olması esasına bağlanmıştır. (T.T.K Md 364)

Böylelikle bir yandan yöneticiye gerekli hukuki güvence sağlanırken diğer yandan da haklı sebebin varlığı halinde (örneğin güven sarsıcı bir durumun varlığı halinde) şirketin o YK üyesinden kurtulma yolu açılmaktadır.

Tüzel kişi YK üyesi ise, TTK Md 364/1'e göre kendisi adına tescil ettirilen gerçek kişiyi her zaman gevden alabilir. Ancak bu hususun ve temsilcinin Ticaret Sicilden tescili zorunludur.

Y.K. şirketin temsiline ilişkin yetkilerini tamamen devredemez. En az bir Y.K üyesinin Türk Vatandaşı olması burada ikamet ediyor olması ve temsil yetkisiyle donatılması gerekiyor. Yine esas sözleşmede aksi öngörülmemişse Y.K dan herhangi iki üye çift imza ile şirketi temsil edebilecektir. Tek kişilik şirketlerde o kişi temsil edecektir.

İşletme konusu dışında kalan işlemler yeni T.K mevcut kanundaki yasağı kaldırırken Anonim Şirkette işletme konusu dışındaki işlemlerin de şirketi bağlayacağı öngörülmekte. Ancak 3. kişi bu durumu biliyor veya bilebilecek durumda ise şirketi bağlamıyacaktır. (T.K Md:371/2)

Temsilde konu ve değer bakımından getirilecek sınırlamalar iyiniyetli kişilere karşı ileri sürülemez.

Y.K'nun İşlevişi

Yarıdan bir fazla kuralı terkedilerek toplantı yeter sayısı olarak nisbi çoğunluk esasını benimsenmiştir. (TT.K Md 390/1) Bu karar almayı hızlandırıp kolaylaştıracaktır. Esas sözleşmede daha ağır yeter sayılar düşünülmedikçe 5 kişilik Y.K'da toplantı yeter sayısı 3, karar yeter sayısı 2'dir.

Yine yeni kanunda toplanmadan karar alma olanağı sağlanmış yeterki her üyenin ayrı ayrı imzalamış olduğu karar karar defterine yapıştırılmış olsun.

./...

Bir diğer kolaylık TTK Md. 1527’de dñzenlenerek, elektronik ortamda Bakanlık dñzenlenmesiyle YK. Toplantısı yapılabilecektir.

Yeni T.K’da hukuki gñvenliđli sağlamak maksadıyla Y.K’nun řu kararları kesin geçersiz sayılmıştır:

- Eşit işlem ilkesine aykırı kararlar
- A.ř.’nin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gñzetmeyen kararlar
- Paysahiplerinin özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarnın kısıtlayan ya da gñleřtiren kararlar
- Diğer organların devredilemez, yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlar.

Yıllık Faaliyet Raporu ve Kurumsal Yönetim Açıklaması

Yönetim kurulunun her yıl bağımsız denetime konu edilecek olan ve sonrasında olağan genel kurula sunulacak olan yıllık faaliyet raporunun kapsamı, kanunda son derece yenilikçi bir bakış açısıyla belirlenmiş; bu bağlamda kurumsal yönetim ilkesine ağırlık verilmiştir. Yıllık faaliyet raporunun YTTK. Md 516 hkmñnde açıklanan asgari içeriği, dñrñst resim verme ilkesi uyarınca şirketin yönetsel ve finansal anlamda gerçek durumunu yansıtmalı, mali değerlendirmeler açısından finansal tablolarıyla uyum içinde bulunmalıdır. Kurumsal yönetim açıklaması da, şirketin kurumsal yönetim ilkelerine ne lñde riayet ettiğini ortaya koymalıdır. (YTTK. Md 375, 1524).

Yöneticinin hakları yeni TTK ile gñvence altına alınmıştır.

1. TTK md 394’e göre mali haklar kanuni gñvenceye kavuşmuştur. Kurumsal yönetim ilkesinin sonucu olarak yöneticinin geliri şirketin malvarlığı ve kazancıyla orantılı olmalıdır.
2. yöneticinin bilgi alma hakkı Md 392’de ayrıntılı bir şekilde dñzenlenmiřtir. Karar alırken bu kararın oluşumuna etki edebilecek tñm bilgilere kavuşma imkanı sağlanmıştır.

Yöneticinin Ykñmlñlñkleri

- ***zen ve sadakat ykñmlñlñđñ***

TTK’nun 369 uncu maddesinde yöneticinin zen ve sadakat borcu çok net biçimde dñzenlenmiřtir. Yönetici işini yaparken tedbirli bir yönetici olarak ortaklık menfaatlerini gñzetmek zorundadır.

- ***Yöneticinin işlem yapma ve borçlanma yasağı***

Mevcut kanundakine paralel şekilde işlem yasağı dñzenlenmiřtir. Y.K üyesi G.K’dan izin almadan şirkette kendi nam ve hesabına veya başkalarını temsilen işlem yapamaz. Aykırı hareket edildiği takdirde Md 395/1’e göre geçersizliği ileri sñrñlebilir.

./...

Yeni bir düzenleme ise yöneticinin şirkete borçlanma yasağının getirilmiş olmasıdır. Md 395/2

Bu kişiler için şirket kefalet, garanti, teminat veremeyeceği gibi herhangi bir sorumluluk da üstlenemeyecektir.

- ***Müzakereye Katılma Yasağı***

Yönetici kendisiyle ilgili (kişisel çıkar) kararlarının görüşüldüğü Y.K'una katılamaz , oy veremez. 3.dereceye kadar usul ve furuğu dahil. Bunu bilerek toplantıya katılmasına izin veren Y.K üye ve üyeleri zararı tazminle mükelleftir.

- ***Paysahiplerinin Hakları***

GK katılmada ve temsilde yeni mekanizma olarak bilgi toplumu kapsamında web siteleri temsil mekanizmaları zenginleştirilerek genişletilmiştir. Bir bakıma ortağın GK ve şirkete erişimi ve katılımı çok kolay hale getirilmiştir.

- ***Oy Hakkı***

Yeni TTK'da oy hakkı konusunda oldukça önemli yenilik getirici düzenlemeler yapılmıştır. Her paya bir oy hakkı zorunluluğu terkedilmiştir. Oy hakkının paylarının itibari değeriyle orantılı olarak kullanılma hüküm altına alınmıştır. (TTK Md 434/1) Şirketler bu düzenlemeye uygun hareket edebileceği gibi her paya pay sahibi başına en az bir oy sistemini de benimsiyebilirler.

Diğer bir yenilik oy hakkının esas sözleşme veya kanunen öngörülen en az tutarı ödemekle mümkün hale gelebilmesidir.

- ***İmtiyaz***

Kar payı, tasfiye payı, rüçhan ve oyda imtiyaz mümkündür. Oyda imtiyaz pay başına 15 oyla sınırlandırılmıştır. (TTK md 479) kurumsallaşma ve haklı sebeplerin varlığı halinde mahkeme kararıyla daha fazla oy hakkın tanınabilir.

Oyda imtiyaz, esas sözleşme değişikliğinde, işlem denetçisinin seçiminde ve ibra ve sorumluluk davasının açılmasına uygulama alanı bulamaz.

- ***Rüçhan Hakkı***

Rüçhan hakkı yeni sistemde oldukça güçlendirilmiştir. Ancak haklı sebeplerin varlığında ve sermayenin %60'nın oyu ile sınırlandırılabilir. Halka arz, işletmenin devralınması işçilerin şirkete katılımı haklı sebep teşkil etmektedir.

- ***İnceleme Ve Bilgi Alma Hakkı***

Oldukça geniş ve yeni bir düzenleme de bu alanda yapılmıştır. Her pay sahibi GK'dan önce finansal tabloları, konsolide finansal tabloları YK faaliyet raporunu, denetleme

./...

raporlarını ve YK kâr dağıtım önerisini inceleme hakkına sahiptir. Bilgi alma hakkını ise şirket sırları ve ortaklık menfaati kısıtıyla GK'da kullanabilecektir. Bilgi alma hakkının engellenmesi mahkeme kararı yaptırımını ile önlenmiştir.

Yine TTK md 447'de GK kararları yokluk, kesin hükümsüzlük ve iptal edilebilirlik tanımlarıyla ayrılarak hukuk güvenliğinin sağlanması hedeflenmiştir.

Kar payı dağıtımında avans sistemine imkan verilerek (TTK md 509/3) şirketlerin kar payı politikalarını çeşitlendirebilmeleri olanağı yaratıldığı gibi biraz önce bahsettiğimiz çeşitli mekanizmalar yoluyla da (şeffaflık borçlanma yasağı, GK'ların iptal edilebilirliği, bağımsız denetçi gibi) şirketlerin daha doğru bir kar oluşturabilmesine zemin hazırlanmıştır.

- ***Azlık Hakları***

Azlık haklarına yeni kanunda özel bir önem verilmiştir. TTK md 420'ye göre Finansal tabloların görüşülmesini erteleme, hatta dürüst resim verme ilkesine uyulmadığı takdirde ikinci kez erteleme de mümkün olabilecektir.

Yine GK toplantıya çağırma ve gündeme madde ilave etme hakkı tanınmıştır. Çağırma yapabilmek için sermayenin 1/10 'na, halka açıklarda ise 1/20'sine pay sahibi olmak gereklidir.

Yeni TTK'da (md 438-444) özel denetçi müessesesi düzenlenmiştir. Tekbir üye bile GK'da isteyebilir. GK kabul veya reddedebilir. O takdirde azlık, veya Gkda kabul etse mahkeme özel denetçi atayacaktır. Özel denetçinin bilgi alma hakkı kanunla güvenceye alınmıştır.

Azlığa tanınan bir diğer hak, pay senetlerin bastırılmasını isteme hakkı olup, bu payın devrini kolaylaştıracak gibi payın değerine katkı yapabilecektir.

Azlık hakkı sebeple (güven ilişkisinin sarsılması gibi) şirketin feshini isteyebilecektir.

Bu takdirde hakim haklı sebebin olduğuna kanaat getirirse ilkin davacının payının şirketçe alınmasına, bu mümkün olmazsa veya fayda sağlamıyacaksa şirketin feshine karar vermelidir. Fesih son care olmalıdır.

Birleşme, bölünme ve Tür Değişirme

Yeni dönemde oldukça geniş bir uygulama alanı bulabilecek düzenlemeler dizisi de TTK'nun 136 ila 184. maddelerinde düzenlenmiş olan

Birleşme
Bölünme
Nevi Değişirme

Bu bölümdeki ayrıntılı düzenleme hem şirketlere hem de ortaklara oldukça geniş karar ve uygulama alanı yaratmıştır. Birarada kalması anlamlı olmayan ortaklıkları varlık ve harç temelinde ortaklar itibarıyla bölmek, böylece daha sağlıklı işletmeler yaratmanın yolları açılmıştır.

Diğer yandan küçük ölçekli, rekabet gücü sınırlı işletme ve şirketleri ölçek ekonomisinin gereklerine göre birleşme yoluyla büyütmenin hukuki zemini detayları birlikte düzenlenmiştir. Keza tür değiştirme yoluyla ekonomik hayatın gereklerine göre işletmeyi hukuki istenilen forma sokmak mümkün ve kolay bir hale gelmiştir.

Bu işlemler olurken ortakların diğer hak sahiplerinin ve alacaklıların menfaatleri de özel bir şekilde korunmuştur.

Şirketler Topluluğu

Yeni TTK'nuyla Şirketler Topluluğu kavramı hukuk sistemimize girerek hukuki bir statü ve düzenlemeye kavuşturulmuştur.

Bir ticaret şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak diğer ticaret şirketinin hakimiyeti altında tutabiliyor, kontrol edebiliyorsa hakim şirket ana, bağlı şirket de yavru şirket konumundadır. Sahip olunan hisse nisbetlerinin faaliyet ve denetim raporlarında yer alması gerektiği gibi internet sitesinde de yer alacaktır. Ayrıca ticaret siciline tescil ve ilan mükellefiyeti vardır. Hakimiyet sözleşmesinin geçerliliği ticaret siciline tescil ve ilan koşuluna bağlanmıştır.

Hakim şirket YK. faaliyet yılının ilk üç ayında şirketin hakim ve bağlı şirketlerle tüm hukuki ve ticari ilişkileri hakkında bir rapor düzenler. Bu rapor doğru ve dürüst hesap verme ilkelerine göre düzenlenmelidir. Şirket zarara uğratılmışsa zararın denkleştirilip denkleştirilmediği belirtilmelidir. Hakim şirketin her YK. üyesi başkandan hukuki ve ticari ilişki hakkında bir rapor hazırlatıp YK'na sunmasını isteyebilir. Aynı zamanda Hakim şirketin her pay sahibi genel kurulda hakim şirket ve bağlı şirket ilişkileriyle yönetici ve yakınlarıyla yapılan işlemler hakkında bilgi isteyebilir.

Hakim şirket hakimiyetini bağlı şirketi zarara uğratacak şekilde kullanamaz. Tam hakimiyet hali hariç (%90'ına sahip). Zarar verme denkleştirilmezse zararın tazmini veya kayba uğrayan ortağın doğru fiyatla hissesinin alınması alternatifleri doğrudan pay sahibinin haklarını korumaya yöneliktir. Alacaklılar da zararın tazminini isteyebilir.

Bağlı şirketin yöneticileri alacaklılara ve pay sahiplerine karşı sorumluluklardan kurtulabilmek için tüm hukuki sonuçların bir sözleşme ile hakim şirketten istenilmesi istenebilir.

Karşılıklı İştirak

Birbirlerinin sermayelerinin en az ¼'üne sahip sermaye şirketleri karşılıklı iştirak sayılır. Bu oranı aşan nisbettaki karşılıklı iştirak durumunda aşan payın hissedarlıktan doğan hakları donar. Bu sınırlanma hakim şirket bağlı şirket ilişkisinde geçerliliğini yitirir.

Cezai Sorumluluk

Burada müeyyideler para ve hapis cezası olarak düzenlenmiştir. Burada cezalarda dengesizlikler var. Örneğin Md 562/11'e göre halktan izinsiz para toplayanlar için 6 aya kadar hapis cezası öngörülürken, yine aynı maddenin 10.ncu fıkrasına göre aynı sermayeye değer biçilmesinde gerçeğe aykırı değerlendirme yapanlara 3 aydan 2 yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Burada fiiller şikayete tabi olan fiiller olmayıp, resen takip olunurlar. TTK Md 562

Ticari Hükümlerle Yasaklanmış İşlemler İle Mal Ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemenin Sonuçları TTK Md 1530

Ticari işletmeler arasında mal ve hizmet alımlarında işlemten doğan alacağın ödenmesinde 30 ve 60 günlük süre sınırı getirilmiştir.

Kobiler, hayvansal ve tarımsal üreticilerin büyük ölçekli işletmeye karşı alacaklı olduğu takdirde süre 60 günü geçemez. Bu işletmelere karşı taksitte ödeme şartı geçersizdir.

Borçlu kanunda belirtilen sürelerin sonunda ihtara gerek kalmaksızın mütemerrit sayılır ve alacaklı faize hak kazanır.

Faizin ödenmeyeceğine veya düşük bir faiz uygulanacağına, alacaklının geç ödeme nedeniyle zararından borçlunun sorumlu olmayacağına veya sınırlı sorumlu olacağına ilişkin hükümler geçersizdir.